

Kinderen en porno

Uit onderzoek van SIRE blijkt dat de 66% van de ouders met kinderen onder de 10 jaar nog nooit met zijn of haar kind over porno heeft gesproken.

Van de kinderen onder de 10 jaar heeft één op de drie wel eens porno op internet gezien.

1. Ouders onderschatten wat hun kind doet en ziet

19% van de ouders van 12/13-jarigen denkt dat hun kind wel eens naar porno op internet heeft gekeken, terwijl dat in werkelijkheid 25% is (Bron: J/M Ouders i.s.m. Rutgers WPF, september 2013).

2. 'Porno is niet als gewone seks'

32% van de jongens van 12-15 jaar heeft van de ouders gehoord dat seks op televisie of internet niet hetzelfde is als gewone seks, tegenover 23% van de meisjes van deze leeftijd (Bron: Seks onder je 25^e, Rutgers WPF 2012).

3. Wat zien kinderen aan pornografische beelden?

Online pornografie - een meer neutrale aanduiding is seksueel expliciet internetmateriaal - is verkrijgbaar in de vorm van foto's, videoclipps en films, strips en tekst; het materiaal is toegankelijk via websites, netwerken, online fora en online chatrooms (Döring, 2009).

Foto's van geslachtsdelen heeft 28% wel eens op internet gezien en ongeveer een op de vijf jongeren (10-17 jaar) heeft wel eens foto's (20%) en/of filmpjes (20%) gezien van mensen die geslachtsgemeenschap hebben. Mensen die voor de webcam hun geslachtsdelen tonen, heeft 8% van de jongeren wel eens gezien (Bron: Jeugd en Cybersafety, NHL i.s.m. Rutgers WPF 2014).

4. Hoe komen kinderen in aanraking met pornografische beelden?

Jongeren kunnen doelbewust op zoek gaan naar online pornografie, maar er ook toevallig mee in aanraking komen, bijvoorbeeld door spam, e-mails, popup-advertenties, het verkeerd typen van URL's en door het gebruik van zoektermen waardoor ze bij porno terechtkomen (die ongewenste resultaten opleveren) (Finkelhor, Mitchell & Wolak, 2000; Flood, 2007; Peter & Valkenburg, 2006; Ybarra & Mitchell, 2005).

Via reclameboodschappen komen jongeren tussen de 10-18 jaar het vaakst in aanraking met seksueel getint beeldmateriaal (44%). Ruim een derde (38%) van de jongeren heeft een of meerdere keren sexy foto's of filmpjes op sociale-netwerksites gezien (Bron: Jeugd en Cybersafety, NHL i.s.m. Rutgers WPF 2014).

5. Wat vinden kinderen ervan om porno te zien?

Het percentage jongeren dat het zien van online porno vervelend vindt, is veruit het hoogst onder de groep die er per ongeluk op is gestuit. Meisjes vinden het vaker vervelend (54%) dan jongens (18%). Ook vinden jongeren het steeds minder vervelend als ze ouder zijn. Van de 10-12-jarigen

vindt 46% het vervelend, van de 13-14-jarigen is dat 27% en van de 15-16-jarigen nog 17%. (Bron: Jeugd en Cybersafety, NHL i.s.m. Rutgers WPF 2014).

Jongens beoordelen pornografische beelden positiever dan meisjes. Jongens vinden ze bijvoorbeeld vaker opwindend, meisjes vaker vies. Meisjes geven iets minder vaak dan jongens aan dat 'seks in porno niet hetzelfde is als gewone seks', maar dat komt vooral doordat veel meisjes op deze leeftijd (43%) aangeven dat ze dit niet weten, tegenover 23% van de jongens. (Bron: Seks onder je 25e, Rutgers WPF 2012).

Beoordeling van porno (% 12-15 jarigen dat het met de stellingen eens is)

	jongen	Meisje
De meeste porno is vies	22	53
Porno kan opwindend zijn	61	18
In porno zie je wat vrouwen lekker vinden	36	12
In porno worden vrouwen vaak onaardig behandeld	26	24
In porno zie je wat mannen lekker vinden	35	19
Van porno kun je veel leren	31	11
Porno kijken is slecht	15	24
Seks in porno is niet hetzelfde als gewone seks	45	35

6. Vragen over seks

Jongens tussen de 12 en 15 jaar zoeken bij vragen over seks vooral op internet (45%). Op de tweede plek bij de jongens staat de moeder als informatiebron (25%). De meeste meisjes tussen de 12 en 15 jaar raadplegen hun moeder (43%) en op de tweede plaats internet (28%). (Bron: Seks onder je 25e, Rutgers WPF 2012)

Jongere kinderen geven aan vaker niets te doen als ze vragen hebben over seksualiteit en relaties. Wel stellen jongere kinderen vaker vragen aan hun ouders of op school.

7. Leren van porno?

Eén op de drie jongens en een op de tien meisjes (31% van de jongens en 11% van de meisjes (12-15 jaar) is het eens met de stelling 'Van porno kun je veel leren' (Bron: Seks onder je 25e, Rutgers WPF 2012).

8. Effecten van het zien van porno?

Mainstream porno heeft vaak bepaalde kenmerken, waarvan het niet gunstig is als jongeren hier een voorbeeld aan nemen. De manier waarop seksualiteit wordt getoond in mainstream porno is over het algemeen prettiger voor mannen dan voor vrouwen. Er is vooral aandacht voor het opwekken van het mannelijke orgasme en mannen hebben doorgaans de dominante rol. Daarnaast is er nauwelijks sprake van enige intimiteit of communicatie tussen partners. Vaak komt vrouwonvriendelijk gedrag voor, bijvoorbeeld in de vorm van het uitschelden van de vrouw of hardhandig gedrag. Daarop reageren porno-actrices vaak neutraal of zelfs positief. Mainstream porno maakt daarom niet zichtbaar dat het aangeven en herkennen van je eigen en andermans

seksuele wensen en grenzen een fundamenteel onderdeel is van seks. Er worden geen condooms gebruikt en de lichamen van acteurs hebben bepaalde stereotiepe kenmerken. Liefdevol seksueel gedrag, zoals zoenen, strelen, knuffelen en lieve dingen zeggen, is zeer uitzonderlijk.

De meeste jongeren nemen deze beelden niet klakkeloos over. Die kans is wel groter als ze de beelden realistisch, leerzaam en aantrekkelijk vinden (Bron: Seks in de Media, Rutgers WPF 2011). Als jongeren buitengewoon veel naar porno kijken, waarderen ze seks buiten een relatie meer (Bron: Peter & Valkenburg, 2008), zijn ze minder tevreden over hun seksleven (Bron: Peter & Valkenburg, 2009a) en zien ze vrouwen vaker als lustobject (Bron: Peter & Valkenburg, 2009b). Maar het verband is ook andersom: jongeren die bepaalde vormen van seks interessant en opwindend vinden, kijken er ook vaker naar.

9. Wat vindt Rutgers WPF van de campagne?

Het is goed dat de SIRE campagne ouders ervan bewust maakt dat kinderen bedoeld en onbedoeld porno tegenkomen op internet, en ouders oproept met hun kind te praten over porno. Zodra je kind veel online gaat doen moet je hem daarbij begeleiden en mediawijs maken. Hem voorbereiden op seks op internet is daar onderdeel van. Jongeren gebruiken internet om informatie en beelden over seks op te zoeken en om te chatten over seks. Tegelijk speelt seksueel grensoverschrijdend gedrag zich vaak op internet af. Seksuele opvoeding kan dus niet zonder mediaopvoeding. En mediaopvoeding niet zonder seksuele opvoeding.

10. Hoe praat je met je kind over porno?

Maak het van jongs af normaal om te praten over je lijf, seksualiteit, liefde en relaties. Sluit in het praten over seksualiteit aan bij de seksuele ontwikkelingsfase van je kind. Dat geldt ook voor het praten over porno of seks op internet. Hieronder staan concrete tips hoe je met kinderen van verschillende leeftijden kunt praten over seksuele beelden op internet.

Jonge kinderen (7-9 jaar):

Seksuele ontwikkelingsfase: schaamte voor bloot zijn, fantasie, eerste verliefdheden

Kinderen die ongewild of onbewust geconfronteerd worden met seksuele of pornografische beelden, kunnen hiervan schrikken of in verwarring raken. Blote plaatjes brengt veel kinderen in verlegenheid. Raak niet in paniek en wees niet boos, anders zouden kinderen kunnen denken dat ze iets fout doen of raken ze van slag. Vertel dat het een soort toneelstukje is voor grote mensen, maar dat het voor kinderen niet leuk is om naar te kijken. En dat het vrijen als je elkaar lief vindt heel anders gaat. Laat rustig zien hoe ze de beelden zelf weg kunnen klikken.

Oudere kinderen (9-12 jaar):

Seksuele ontwikkelingsfase: vrienden worden belangrijker, eerste verkering, lichamelijke veranderingen, onzekerheid eigen lichaam

De interesse in de volwassen seksualiteit neemt toe en kinderen kunnen meer bewust op zoek gaan naar seksueel getinte of pornografische beelden. Kinderen doen dit omdat ze nieuwsgierig zijn of omdat ze denken hier wat van te leren of omdat het ze opwindt (vooral jongens). Maar er is ook een grote groep die porno vervelend vindt, met name als ze hier per ongeluk op stuiten. Dat geldt voor 54% van de meisjes en 18% van de jongens. Als ouder is het belangrijk geïnteresseerd te blijven in het gedrag van je kind (ook op internet) en aan te sluiten bij haar of zijn leefwereld.

Tips:

- Straf kinderen niet als ze hiernaar kijken en verbiedt het niet. Het is niet abnormaal dat kinderen naar porno kijken.
- Als je kind regelmatig porno kijkt kun je ook vragen wat je kind hiervan vindt, of wat er zo leuk is aan porno.
- Ga wel het gesprek aan en vraag hen wat ze denken dat het verschil is tussen gewone seks en porno. Laat zien waarom jij dit geen gewone seks vindt of wat voor jou belangrijk is bij seksualiteit.

Jongeren (12-15 jaar):

Seksuele ontwikkelingsfase: Losmaken van ouders, veranderingen in puberteit, zoektocht naar informatie over liefde en seks op internet, flirten en verkering zoeken (ook op internet), eerste zoenen, verliefdheid

Steeds meer kinderen gaan op zoek naar informatie over seksualiteit. Twee derde van de jongens en een vijfde van de meisjes in deze leeftijd heeft het afgelopen half jaar porno gezien, meestal op internet (Seks onder je 25e, 2012). Jongens geven een andere betekenis aan porno dan meisjes. Voor jongens is het vaker opwindend en leerzaam dan voor meisjes. Meisjes vinden porno vaker vies. Jongeren die pornografie realistisch, leerzaam en aantrekkelijk vinden lopen een groter risico dit ook te kopiëren. Jongeren die al vroeg starten met hun seksuele carrière kunnen ook onzeker raken over hun eigen lichaam, eigen geslachtskenmerken en hun seksuele prestaties.

Tips:

- Straf kinderen niet als ze hiernaar kijken en verbiedt het niet. Realiseer je als ouder dat porno verschillende functies kan hebben voor jongeren.
- Als je kind regelmatig porno kijkt kun je vragen wat je kind hiervan vindt, of wat er zo leuk is aan porno.
- Ga wel het gesprek aan en vraag hen wat ze denken dat het verschil is tussen gewone seks en porno.
- Laat zien waarom jij dit geen gewone seks vindt of wat voor jou belangrijk is bij seksualiteit.
- Vraag hen naar beelden die zij wel respectvol of liefdevol vinden als het gaat om seksuele relaties.

www.uwkindenseks.nl is website met tips voor seksuele opvoeding en voorbeeldfilmpjes hoe je het gesprek met je kind kunt aangaan over verschillende onderwerpen.

11. Geeft een internetfilter geen uitkomst?

Je kunt als ouders filters op je computer/laptop zetten, maar kinderen zijn niet alleen thuis online; ook bij vriendjes/vriendinnetjes, op school en via de telefoon. Bovendien maakt het geheimzinnige het alleen maar spannender.